

suurt rikust pidanud ja ise oma kuningat enesele walitsenud kui keif muud rahwasugud wanal aeal, ja ei ole Maarahwa ja teiste rahwa wahel suurt wahet olnud, waid keif rahwas Lääne, ja Soome, ja Põhjamere kaldal ühesugused paganad ehk ebausulised, siis ta ehk jätaks niisugust rumalat tempu maha ja wõiks nizamute omast sugust suurustada ja selle peale uhke olla, kui teise rahwa sugust sündinud inimene. Maarahwa keigelähemad sugulased on Soomlased teisel pool Soomemerde. Need on teised mehed, neil on oma sugu laste ja meeste foolisid, need räägiwad, lugewad ja kirjutawad keigis paigus omma keelt, ni hästi isekeskis, kui teistega, ni hästi turu ja uulitsa peal, kui kirikus ehk palli peal, ja panewad seda imeks, et nende wennaksed ja naabred Gesti ja Liwimaal ni arad on ja ärarapustawad, kui nad peawad tunnistama, ennast Maarahwa sugust olewad. Et kalendritegia omalt peolt ka natukene aidaks, et lugiad õpiksid oma endist põlwe tundma, annab tema seefõrd neile mõnda tüti kalendris lugeda, mis Gestirahwa wana aea mälestust uerdab. Esimene tük on waeselapse laul, mis Gestirahwa laulikud wanal ennemuissel aeal on laulnud ja mis meie Kalewipoea raamatust oleme wäljakirjutanud, mis praegu Laakmanni juures Tartus trükitakse, ühel pool Maakeele, teisel pool Saksakeele, ja mis odawa hinna eest ehk sealt wõib osta. Seal raamatust on ülespandud, kuidas Kalewipoeg, ennemuistene Gestimaa wanem ehk kuningas, kes üks wäga tubli sõdia ja tark walitseja ja pealegi kange ihuõuuga mees olnud, oma rahwast on walitsenud ja oma maad harinud ja igal wiisil parema kõrta peale seadnud. Teine ja kolmas kalendri tük: „Tartu linna lugu“ ja „Maarahwa isamaa“ ei ole Kalewipoea raamatust wõetud, waid ühe Maarahwa sõbra kirjutatud sellesama wiisi ja moodu

järele, kuidas wanad laulikud on laulnud ja rääkinud; neljas tük on reisia mehe mõtet, kes minewal suul Tartust Wasifeliina kaudu Wenemaale sõitis ja keif tabete pani ja paberi peale ülespiistis, mis Wasifeliinani temale etepuutus. Et tänapused kalendritegused jutud keif wiimsed Tallinakeele murde järele on kirjutatud, tuleb sest, et kirjutaja Tartukeelt ei mõistnud. Noh, eestotsa ei saand siin kalendris muud kui Tallinakeelt räägitud, kes siis seda tänapu tahaks ärakeelda! Urge siis laitse mite, armad, enne aegu, waid wõike tänuga wastu, mis teile armuga pakutakse.

Waeselapse laul.

Kui ma kuuldu kuletelles,
 Hõbesida ilmutelles
 Kaanan Peipse kallastelle,
 Seal tuleb wasta igal sammul,
 Tuleb wasta mitu tüki,
 Tosin tunnistusetähki,
 Mälestuseks jäänud märki.
 Peipse järwe kalda piiril
 Mõuka peremehe talus
 Walju wanema sundusel
 Glas üksi waenelapsi,
 Kaswis karjapoisina.
 Pidi hoidma eide uteid,
 Pudukarja kaitsemaie,
 Lõurakarja hoidemaie.
 Waenelapsi alaorja
 Saatis karja laugeella,
 Lehmad lausa lepikusse,
 Wasifad alla waarilusse,